

الأربعين في آداب الوالدين و صلة الرحم

**Quarenta Ahadith acerca do
respeito para com os pais e
familiares**

Publicações FIP

جوامع الكلم

Sayyiduna Abu Hurairah رضي الله عنه relata que Raçulullah صلى الله عليه وسلم disse: "Recebi (da parte de Allah) *Jawami Al Kalim!*"
(Bukhari, Hadith n. 378)

Jawami Al Kalim: Expressões curtas com grandes significados

Um dos dons especiais com o qual o Profeta de Allah, Muhammad صلى الله عليه وسلم fora agraciado era o *Jawami Al Kalim*, ou seja, um discurso conciso, abrangente e cheio de significado. Encontramos essa bela maneira de falar repetidas vezes nas máximas proféticas (Hadith), que nos mostram uma linguagem breve, mas também impactante, eloquente e perspicaz.

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :

إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ

رواه البخاري

Raḥulullah ﷺ disse:

“Todas as acções dependem das intenções.”

(Bukhari)

قال النبي صلى الله عليه وسلم

رضى الرب في رضى الوالد

رواه الترمذي

Raḥulullah ﷺ disse:

“O contentamento de Allah está no contentamento do pai.”

(Tirmizi)

قال النبي صلى الله عليه وسلم
و سنخط الرب في سنخط الوالد

رواه الترمذي

Raḥulullah ﷺ disse:

“O descontentamento de Allah está no descontentamento do pai.”

(Tirmizi)

قال النبي صلى الله عليه وسلم
الجنة تحت أقدام الأمهات

رواه مسلم

Raḥulullah ﷺ disse:

“Jannah (Paraíso) está debaixo dos pés da mãe.”
(Muslim)

قال النبي صلى الله عليه وسلم: هما جنتك و نارك

رواه الترمذي

Raḥulullah ﷺ disse: “Eles (os pais) são (um meio para) o teu *Jannah* (Paraíso) ou *Jahannam* (Inferno)”.

(Tirmizi)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الْوَالِدُ أَوْسَطُ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ

رواه الترمذي و أحمد

Raḥulullah ﷺ disse:

“O pai é uma das melhores portas de Jannah (Paraíso).”

(Tirmizi)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُمَدَّ لَهُ فِي عُمُرِهِ
وَيُزَادَ فِي رِزْقِهِ فَلْيَبِرَّ وَالِدَيْهِ وَلْيَصِلْ رَحِمَهُ.

رواه أحمد

Raçulullah ﷺ disse:

“A quem contentar o facto da sua vida ser prolongada e o seu sustento ser aumentado, deve tratar bem os seus pais e reconciliar os seus laços familiares.”

(Ahmad)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: بِرُّوْا آبَاءَكُمْ تَبْرِكُمْ أَبْنَاءُكُمْ.

رواه الحاكم

Raçulullah ﷺ disse:

“Tratem bem os vossos pais e (assim) os vossos filhos
tratar-vos-ão bem.”

(Hakim)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: رَغِمَ أَنْفُهُ ثُمَّ رَغِمَ أَنْفُهُ ثُمَّ رَغِمَ أَنْفُهُ. قِيلَ :
 مَنْ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: مَنْ أَدْرَكَ وَالِدَيْهِ عِنْدَ الْكِبَرِ أَوْ أَحَدَهُمَا ثُمَّ لَمْ
 يَدْخُلِ الْجَنَّةَ.

رواه مسلم

Raçulullah ﷺ disse: “Que seja humilhado, e seja humilhado e seja humilhado!”

Alguém perguntou: “Quem, ó Mensageiro de Allah ﷺ?”

Raçulullah ﷺ respondeu: “Aquele que tem os seus pais, ambos ou um deles na velhice e, na mesma, não conseguiu ganhar o *Jannah* (Paraíso)!”

(Muslim)

جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ
 أَحَقُّ النَّاسِ بِحُسْنِ صَحَابَتِي؟ قَالَ: أُمُّكَ. قَالَ ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: أُمُّكَ. قَالَ ثُمَّ
 مَنْ؟ قَالَ: أُمُّكَ. قَالَ ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: أَبُوكَ.

رواه البخارى و مسلم

Um homem veio ter com Raçulullah ﷺ e perguntou: “Ó Mensageiro de Allah ﷺ! De entre todas as pessoas, quem merece mais o meu melhor acompanhamento (tratamento)?” Raçulullah ﷺ respondeu: “A tua mãe!” Ele perguntou: “E a seguir quem?” Raçulullah ﷺ respondeu: “A tua mãe!” Ele perguntou novamente: “E a seguir quem?” Respondeu: “A tua mãe.” Voltou a perguntar: “E a seguir quem?” Raçulullah ﷺ respondeu: “O teu pai!”

(Bukhari)

لَمَّا قَدِمَتْ أُمُّ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا وَ هِيَ مُشْرِكَةٌ فِي عَهْدِ رَسُولِ
 اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَاسْتَفْتَتْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: قَدِمَتْ
 عَلَيَّ أُمِّي وَ هِيَ رَاغِبَةٌ، أَفَأَصِلُ أُمَّي؟ قَالَ: نَعَمْ، صِلِي أُمَّكِ .

رواه البخاري و مسلم و أبو داود

Quando a mãe de Assma Bint Abu Bakr رضي الله عنها que era politeísta veio visitar a sua filha, Assma رضي الله عنها, esta perguntou a Raçulullah صلى الله عليه وسلم: “A minha mãe veio visitar-me. Posso tratá-la bem embora ela não seja muçulmana?” Raçulullah صلى الله عليه وسلم disse: “Sim, trate bem a sua mãe!”

(Bukhari)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمَّا سَأَلَهُ رَجُلٌ: إِنِّي أَذْنَبْتُ ذَنْبًا عَظِيمًا فَهَلْ

لَوْ مِنْ تَوْبَةٍ؟ فَقَالَ: هَلْ لَكَ مِنْ أُمٍّ؟ قَالَ: لَا. قَالَ: فَهَلْ لَكَ مِنْ خَالَةٍ؟

قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: فَبِرِّهَا

رواه الترمذی

Um homem disse a Raçulullah ﷺ: “Sem duvida, cometi um grande pecado, será que haverá perdão para mim?” Raçulullah ﷺ perguntou-lhe: “Tens a tua mãe?” Ele respondeu que não. Raçulullah ﷺ perguntou-lhe: “Tens a tua tia materna?” Ele disse que sim. Raçulullah ﷺ disse: “Então, trata-a bem!” (Ou seja, obtém o perdão que desejas com isso)

(Tirmizi)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِذَا جَاءَ رَجُلٌ مِنْ بَنِي سَلَمَةَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلْ بَقِيَ
مِنْ بَرِّ أَبِيَّ شَيْءٌ أَبْرُهُمَا بِهِ بَعْدَ مَوْتِهِمَا؟

نَعَمْ، الصَّلَاةُ عَلَيْهِمَا وَالْإِسْتِغْفَارُ لَهُمَا وَانْفِذُ عَهْدَهُمَا مِنْ بَعْدِهِمَا وَصِلَةُ الرَّحِمِ الَّتِي لَا
تُوصَلُ إِلَّا بِهِمَا وَإِكْرَامُ صَدِيقِهِمَا.

رواه أبو داود

Um homem de Banu Salamah veio e fez a seguinte pergunta a Raçulullah ﷺ: “Relativamente ao bom tratamento aos meus pais, há algo que eu possa fazer após o falecimento deles?” Raçulullah ﷺ disse: “Sim, efetuar preces (Duá) para eles, pedir o perdão para eles, cumprir com o que eles se comprometeram, reconciliar os laços deles e tratar bem os amigos deles.”

(Abu Daud)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ عَلَيْكُمْ عُقُوقَ
 الْأُمَّهَاتِ وَوَادَ الْبَنَاتِ وَمَنْعًا وَهَاتِ، وَكَرِهَ لَكُمْ قِيلَ وَقَالَ وَ
 كَثْرَةَ السُّؤَالِ وَإِضَاعَةَ الْمَالِ .

رواه البخاري

Raçulullah ﷺ disse:

“Certamente, Allah proibiu para vocês a desobediência aos pais, o infanticídio, não dar (aquilo que se deve dar) e pedir (aquilo que não é seu), e Allah detestou para vocês boatos, pedir exageradamente e o desperdício dos bens.”

(Bukhari)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الْكِبَائِرُ: الْإِشْرَاكُ بِاللَّهِ وَ

عُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ وَ قَتْلُ النَّفْسِ وَالْيَمِينُ الْغَمُوسُ

رواه البخاري

Raçulullah ﷺ disse:

“Os pecados grandes são: (1) Associar algo a Allah (idolatria), (2) desobedecer os pais, (3) assassinar uma pessoa e (4) jurar falsamente (mentindo).”

(Bukhari)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مِنَ الْكَبَائِرِ شَتْمُ الرَّجُلِ وَالِدَيْهِ. قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَ هَلْ يَشْتُمُ الرَّجُلُ وَالِدَيْهِ؟ قَالَ: نَعَمْ يَسُبُّ أَبَا الرَّجُلِ فَيَسُبُّ أَبَاهُ، وَ يَسُبُّ أُمَّهُ فَيَسُبُّ أُمَّهُ

رواه البخاري و مسلم

Raḥulullah ﷺ disse: “Um dos grandes pecados é a pessoa insultar os seus (próprios) pais!” Os companheiros perguntaram: “Ó Mensageiro de Allah ﷺ! Será que alguém pode insultar os seus (próprios) pais?”

Raḥulullah ﷺ disse: “Sim, ele insulta o pai da outra pessoa e (em resultado) aquele insulta o pai deste, assim como ele insulta a mãe do outro e o outro insulta a mãe deste.”

(Bukhari)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ... : لَعَنَ اللَّهُ مَنْ سَبَّ

وَالِدَيْهِ

رواه ابن حبان

Raçulullah ﷺ disse:

“... Allah amaldiçoa aquele que insulta os seus pais.”

(Ibn Hibbán)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ

الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ

رواه البخاري و مسلم

Raḥulullah ﷺ disse:

“Aquele que crê em Allah e no Último Dia, deve servir (tratar) bem o seu hóspede.”

(Bukhari)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ

الْآخِرِ فَلْيَصِلْ رَحِمَهُ

رواه البخاري و مسلم

Raçulullah ﷺ disse:

“Aquele que crê em Allah e no Último Dia, deve reconciliar os laços familiares.”

(Bukhari)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ الرَّحِمَ تَنْجُنِي مِنَ الرَّحْمَنِ

فَقَالَ اللَّهُ: مَنْ وَصَلَكَ وَصَلْتُهُ وَ مَنْ قَطَعَكَ قَطَعْتُهُ

رواه البخاري

Raḥulullah ﷺ disse:

“O termo *Rahem* (reconciliar laços) deriva do (Atributo de Allah) *Ar Rahmán*. Por conseguinte, Allah (dirigindo-se ao termo derivado) disse: “Quem te reconciliar, também Eu reconciliarei com ele e quem te cortar, também cortarei com ele!”

(Bukhari)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّهُ مَنْ أُعْطِيَ حَظَّهُ مِنْ
الرِّفْقِ فَقَدْ أُعْطِيَ حَظَّهُ مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

رواه أحمد

Raçulullah ﷺ disse:

“Certamente, aquele que recebeu a sua porção da brandura (humanismo), sem dúvida, recebeu a sua porção de uma das melhores coisas do mundo e da Vida Futura.”

(Ahmad)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: صِلَةُ الرَّحِمِ وَحُسْنُ الْجَوَارِ

أَوْ حُسْنُ الْخُلُقِ يُعَمِّرَانِ الدِّيَارَ وَيَزِيدَانِ فِي الْأَعْمَارِ

رواه أحمد

Raḥulullah ﷺ disse:

“A reconciliação e a boa vizinhança ou a boa conduta (ajudam a) habitar as localidades e proporcionam longevidade.”

(Ahmad)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الرَّحْمُ مُتَعَلِّقَةٌ بِالْعَرْشِ
تَقُولُ: مَنْ وَصَلَنِي وَصَلَهُ اللَّهُ وَ مَنْ قَطَعَنِي قَطَعَهُ اللَّهُ.

رواه البخاري و مسلم

Raḥulullah ﷺ disse:

“A reconciliação está pegada ao Trono; ela diz: ‘aquele que reconciliar os meus laços, Allah o reconciliará a ele e aquele que quebrar os meus laços, Allah quebrará a ele.’”

(Bukhari)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَيْسَ الْوَاصِلُ بِالْمُكَافِي
وَلَكِنَّ الْوَاصِلَ الَّذِي إِذَا قُطِعَتْ رَحْمُهُ وَصَلَهَا .

رواه البخاري

Raḥulullah ﷺ disse:

“O reconciliador não é aquele que reconcilia em troca do mesmo; o (verdadeiro) reconciliador é aquele que apesar do próximo cortar os laços, ele os reconcilia.”

(Bukhari)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: صِلْ مَنْ قَطَعَكَ وَاعْطِ
مَنْ حَرَمَكَ وَاعْفُ عَمَّنْ ظَلَمَكَ .

رواه أحمد

Raḥulullah ﷺ disse:

“Reconcilia com aquele que cortou as relações consigo,
dá àquele que te privou e perdoa aquele que te oprimiu.”

(Ahmad)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَسْرَعُ الْخَيْرِ ثَوَابًا الْبِرُّ وَ

صِلَةُ الرَّحِمِ .

رواه ابن ماجه

Raçulullah ﷺ disse:

“Os bens que mais rapidamente puxam a sua recompensa são: o bom tratamento e a reconciliação.”

(Ibn Májah)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَسْرَعُ الشَّرِّ عُقُوبَةً الْبَغْيُ وَ

قَطِيعَةُ الرَّحِمِ .

رواه ابن ماجه

Raçulullah ﷺ disse:

“Os males que mais rapidamente puxam a sua punição são: a opressão e o corte das relações.”

(Ibn Májah)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ أَعْمَالَ بَنِي آدَمَ تُعْرَضُ
 كُلَّ خَمِيسٍ لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ، فَلَا يُقْبَلُ عَمَلٌ قَاطِعٌ رَحِمٍ .

رواه احمد

Raçulullah ﷺ disse:

“As ações dos filhos de Adam (seres humanos) são apresentadas todas as quintas feiras à noite, noite de *Jumuah*. Por conseguinte, a ação daquele que corta as relações não é aceite.

(Ahmad)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ قَاطِعٌ .

رواه البخاري و مسلم

Raçulullah ﷺ disse:

“Aquele que corta as relações não entrará no *Jannah* (Paraíso).”

(Muslim)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ الرَّحْمَةَ لَا تَنْزِلُ عَلَى قَوْمٍ

فِيهِمْ قَاطِعٌ رَحِمٍ .

رواه الأصبهاني

Raḥulullah ﷺ disse:

“Certamente, a misericórdia não desce sobre um povo no qual há alguém que corte as relações.”

(Assbaháni)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَا تَنْزِلُ عَلَى

قَوْمٍ فِيهِمْ قَاطِعٌ رَحِمٍ .

رواه الطبراني

Raçulullah ﷺ disse:

“Certamente, os anjos não descem sobre um povo no qual há alguém que corta as relações.”

(Tabarâni)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَا زَادَ اللَّهُ عَبْدًا بِعَفْوٍ إِلَّا

عِزًّا.

رواه مسلم

Raḥulullah ﷺ disse:

“Quanto mais a pessoa perdoa, mais Allah aumenta o seu prestígio.”

(Muslim)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :
أَحْسِنُ إِلَى مَنْ أَسَاءَ إِلَيْكَ .

رواه رزين

Raçulullah ﷺ disse:

“Trata bem aquele que te maltratou.”

(Razin)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِرْحَمُوا تُرْحَمُوا

رواه احمد

Raçulullah ﷺ disse:

“Tratem (os outros) com misericórdia e vocês (também) serão tratados com misericórdia.”

(Ahmad)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ :

إِغْفِرُوا يُغْفَرَ لَكُمْ

رواه أحمد

Raḥulullah ﷺ disse:

“Perdoem (os outros) e vocês também serão perdoados.”

(Ahmad)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَا تُظْهَرِ الشِّمَاتَةَ لِأَخِيكَ
فَيَرْحَمَهُ اللَّهُ وَيَتَلِيكَ .

رواه الترمذی

Raḥulullah ﷺ disse:

“Não te deves rir pela dificuldade do outro, pois é bem possível que Allah tenha misericórdia daquele e te envolva naquela dificuldade.”

(Tirmizi)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ لَا
يَرْحَمُهُ اللَّهُ.

رواه البخاري و مسلم

Raḥulullah ﷺ disse:

“Aquele que não mostrar misericórdia para com as
pessoas, Allah (também) não mostrará misericórdia para
com ele.”

(Bukhari)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ
 إِرْحَمُوا مَنْ فِي الْأَرْضِ يَرْحَمَكُم مَّنْ فِي السَّمَاءِ .

رواه أبو داؤد

Raçulullah ﷺ disse:

“Allah, o Misericordioso, tem misericórdia sobre os misericordiosos. Tenham misericórdia daqueles que estão na terra e assim Aquele que está no céu terá misericórdia de vós.”

(Abu Daud)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يُؤْفِرِ الْكَبِيرَ وَ
يَرْحَمِ الصَّغِيرَ وَيَأْمُرُ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ .

رواه الترمذی

Raḥulullah ﷺ disse:

“Não pertence ao nosso grupo aquele que não honra o mais velho, que não demonstra ternura para com o mais novo, que não incumba o bem e impeça o mal.”

(Tirmizi)

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَحَبُّ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ

أَنْفَعُهُم لِلنَّاسِ .

رواه الأصبهاني

Raḥulullah ﷺ disse:

“Perante Allah, o melhor de entre todos é aquele que é mais útil às pessoas.”

(Assbaháni)